

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5732/2567

ธนาคาร ก.โจทก์ นางสาว จ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 700, ป.พ.พ. มาตรา 383, ป.พ.พ. มาตรา 224, ป.พ.พ. มาตรา 225, พ.ร.ก.ดังกล่าว มาตรา 15

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.ก.การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 มีเจตนารมณ์เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจเป็นสำคัญ และมาตรา 3 ให้ความหมายของคำว่า "ผู้ประกอบการวิสาหกิจ" หมายความว่า ผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคำว่า "วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" หมายความว่า วิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินแต่ละแห่งไม่เกินห้าร้อยล้านบาทและไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มธุรกิจที่มีลักษณะตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด นอกจากนี้ ในหมวด 2 การชะลอการชำระหนี้ มาตรา 15 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินชะลอการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ประกอบการวิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อแต่ละแห่งไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาทหรือลูกหนี้อื่นได้ และวรรคสองบัญญัติว่า การชะลอการชำระหนี้มีให้ถือว่าเจ้าหนี้ผ่อนเวลาให้ชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ จำเลยที่ 1 เป็นบุคคลธรรมดาที่เข้าซื้อรถยนต์ไปจากโจทก์โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้าประกันเท่านั้น ไม่ปรากฏอยู่ในฐานะเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามความหมายดังกล่าว แม้คำว่า "ลูกหนี้อื่น" ตามมาตรา 15 วรรคแรกตอนท้าย ไม่ระบุว่าเป็นลูกหนี้ประเภทใด แต่มีอาจแปลได้ว่าหมายความว่ารวมถึงลูกหนี้เข้าซื้อซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาทั่วไป กรณีจึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่ง พ.ร.ก. ฉบับดังกล่าวมาใช้บังคับแก่จำเลยที่ 1 ได้ เมื่อโจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ยอมขยายระยะเวลาชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 อันเป็นการผ่อนเวลาชำระหนี้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 700 วรรคหนึ่ง โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ค้าประกันตกลงด้วยในการผ่อนเวลา จำเลยที่ 2 จึงหลุดพ้นจากความรับผิด

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองส่งมอบรถยนต์ที่เข้าซื้อคืนโจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 207,772.01 บาท ชำระค่าขาดประโยชน์ 64,000 บาท และชำระค่าขาดประโยชน์อีกเดือนละ 8,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะส่งมอบรถยนต์ที่เข้าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทนเสร็จ กับให้ชำระดอกเบี้ยและภาษีมูลค่าเพิ่มในระหว่างพักชำระหนี้ 7,572.51 บาท และให้ชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 271,772.01 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์ที่เข้าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากส่งคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 130,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 15 ธันวาคม 2564) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้ใช้ค่าขาดประโยชน์ 20,000 บาท และค่าขาดประโยชน์เดือนละ 2,500 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะส่งมอบรถคืนหรือใช้ราคาแทน ทั้งนี้ไม่เกิน 6 เดือน กับให้จำเลยที่ 1 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดี

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ ยกฟ้องจำเลยที่ 2 (ที่ถูก ต้องมีคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยกด้วย) โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษาแก้เป็นว่า หากจำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ไม่ได้ ให้จำเลยที่ 1 ใช้นาคาแทน 148,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของค่าขาดประโยชน์ 20,000 บาท นับแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 15 ธันวาคม 2564) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยที่ 1 ชำระดอกเบี้ยในระหว่างพักชำระหนี้ค่าเช่าซื้อ 7,572.51 บาท โดยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของราคาใช้แทนรถยนต์ที่เช่าซื้อและค่าขาดประโยชน์ดังกล่าว ถ้ากระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนอัตราโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเมื่อใดก็ให้ปรับเปลี่ยนไปตามนั้น นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คืบค่าขึ้นศาลชั้นต้น 100 บาท และคืบค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ 2,849 บาท แก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 และค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์นอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นยุติในชั้นนี้โดยคู่ความไม่ได้แย้งคัดค้านว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการให้เช่าซื้อ เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2562 จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์ในราคาค่าเช่าซื้อ และมีข้อตกลงชำระค่าเช่าซื้อตามฟ้อง โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้ำประกัน ตามสำเนาสัญญาเช่าซื้อรถยนต์/รถจักรยานยนต์และสัญญาค้ำประกันเอกสารในสำนวนอันดับ 9 แผ่นที่ 12 ด้านหลังถึงแผ่นที่ 17 หลังจากทำสัญญาจำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อให้แก่โจทก์ 5 งวด ต่อมาธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และขอความร่วมมือมายังโจทก์ให้พิจารณาช่วยเหลือด้านเงินลงทุนและสภาพคล่องแก่ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว โจทก์จึงได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือจำเลยทั้งสองโดยมีมาตรการให้พักชำระหนี้ค่าเช่าซื้อ 6 งวด จำเลยที่ 1 จึงหยุดพักชำระหนี้ตามมาตรการดังกล่าวตั้งแต่งวดประจำเดือนเมษายน 2563 ถึงงวดประจำเดือนกันยายน 2563 และจะต้องเริ่มผ่อนชำระหนี้ค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดประจำเดือนตุลาคม 2563 เป็นต้นไป โดยจะต้องผ่อนชำระให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 1 เมษายน 2569 ภายใต้เงื่อนไขว่าในระหว่างพักชำระหนี้โจทก์ยังคงคิดดอกเบี้ยของต้นเงินลงทุนคงเหลือในอัตรดอกเบี้ยที่แท้จริงตามที่ระบุในสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งขณะทำสัญญาอัตรดอกเบี้ยที่แท้จริงเท่ากับ 10.96 ต่อปี ตามสำเนานางสือธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท.ผนส.(23)ว.276/2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย นางสือธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท.ผนส.(01)ว.648/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 นางสือเรื่องแนวทางการช่วยเหลือลูกค้ายืนเชื่อเช่าซื้อรถยนต์จากผลกระทบโควิด - 19 และใบตอบรับในประเทศซึ่งกรณีดังกล่าวถือว่าโจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ยอมขยายระยะเวลาชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 อันเป็นการผ่อนเวลาชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 700 วรรคหนึ่ง ภายหลังครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรการดังกล่าว จำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อให้แก่โจทก์อีก 7 งวด คือประจำงวดที่ 6 ถึงงวดที่ 12 และงวดที่ 13 บางส่วน โดยจำเลยที่ 1 ผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดที่ 13 ประจำวันที่ 1 พฤษภาคม 2564 สามงวดติดต่อกันเป็นต้นมาและยังครอบครองใช้รถยนต์ที่เช่าซื้อ โจทก์จึงมีนางสือบอกกล่าวทวงถามและบอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยทั้งสองให้ชำระหนี้

ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากไม่ชำระให้ถือหนังสือทวงถามเป็นการบอกเลิกสัญญา
จำเลยทั้งสองได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวโดยชอบแล้วแต่เพิกเฉย มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์
ได้รับอนุญาตให้ฎีกาประการแรกว่า ราคาใช้แทนรถยนต์และค่าขาดประโยชน์พร้อมดอกเบี้ยที่
ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบโจทก์เหมาะสมหรือไม่ เพียงใด โจทก์ฎีกาว่า
จำเลยทั้งสองต้องชดใช้ราคาใช้แทนรถยนต์ให้แก่โจทก์ไม่น้อยกว่าค่าเช่าซื้อที่ยังไม่ได้ชำระ
207,772.01 บาท เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า สัญญาเช่าซื้อเลิกกันเพราะเหตุที่จำเลยที่ 1
ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อและโจทก์บอกเลิกสัญญาเช่าซื้อแก่จำเลยที่ 1 โดยชอบแล้ว จำเลยที่ 1 ต้อง
ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนโจทก์หากคืนไม่ได้ต้องชดใช้ราคาแทน แต่โจทก์ไม่อาจเรียกร้องให้
จำเลยที่ 1 ชดใช้ราคาแทนเท่ากับค่าเช่าซื้อคงเหลือตามสัญญาจำนวน 207,772.01 บาท ได้
เพราะค่าเช่าซื้อตามสัญญาเป็นราคารถที่แท้จริงรวมกับผลประโยชน์ดอกเบี๋ยตลอดระยะเวลาที่
โจทก์ตกลงให้จำเลยที่ 1 ผ่อนชำระ หากกำหนดราคาใช้แทนเท่ากับค่าเช่าซื้อค้างชำระ ย่อมมีผล
เท่ากับโจทก์ได้รับค่าเช่าซื้อเต็มตามสัญญาโดยจำเลยที่ 1 ไม่ได้กรรมสิทธิ์ในรถยนต์ที่เช่าซื้อ
เนื่องจากสัญญาเช่าซื้อเลิกกันแล้ว เมื่อคำนึงถึงราคาเงินสดของรถที่เช่าซื้อรวมอุปกรณ์ที่เป็น
เงินลงทุนของโจทก์ 171,110 บาท จำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อแล้ว 12 งวดเศษ คิดเป็นเงินลงทุนที่
โจทก์ได้รับ 22,434,08 บาท นำไปหักจากเงินลงทุนดังกล่าว จะเห็นได้ว่า โจทก์ยังขาดราคารถยนต์
ที่ลงทุนไป 148,675.92 บาท ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดราคารถยนต์ที่เช่าซื้อให้ 148,000 บาท
เหมาะสมแล้ว ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ส่วนปัญหาการกำหนดค่าขาดประโยชน์ให้โจทก์
เหมาะสมหรือไม่เพียงใดนั้น โจทก์ฎีกาว่า เมื่อพิจารณารถยนต์ที่มีสมรรถนะ สภาพ รุนและยี่ห้อ
เดียวกันกับรถยนต์ที่เช่าซื้อดังกล่าวที่ได้มีการนำออกให้เช่าในท้องตลาดแล้วโจทก์สามารถนำออก
ให้บุคคลภายนอกเช่าได้ในอัตราเดือนละ 5,000 บาท หากเป็นรถแท็กซี่ตามปกติให้เช่าเดือนละ
ประมาณ 15,000 บาท จำเลยที่ 1 จึงต้องใช้ค่าขาดประโยชน์จากการใช้รถให้แก่โจทก์เดือนละ
8,000 บาท คิดถึงวันฟ้องเป็นเงิน 64,000 บาท และจำเลยที่ 1 ต้องชดใช้ค่าขาดประโยชน์แก่โจทก์
ตลอดไปจนกว่าจำเลยที่ 1 จะส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืน หากใช้เพียง 6 เดือน ตามที่ศาลอุทธรณ์
ภาค 8 วินิจฉัยไม่ เห็นว่า แม้โจทก์มีนางสาวนฤมล ผู้รับมอบอำนาจช่วงโจทก์และในฐานะทนาย
โจทก์เป็นพยานเบิกความประกอบสำเนาตารางอัตราค่าเช่าซื้อรถยนต์ของบริษัทเอกชนว่า รถยนต์
ที่เช่าซื้อนำออกให้บุคคลภายนอกเช่าได้โดยในท้องตลาดการเช่ารถยนต์ในรุ่นเดียวกันหรือ
เทียบเท่ารถยนต์ที่เช่าซื้อให้เช่าอยู่ในอัตราเดือนละ 13,499 บาท ก็ไม่อาจยืนยันได้ว่าโจทก์จะ
ได้รับค่าเช่าซื้ออัตราดังกล่าวทุกวัน จึงไม่อาจกำหนดตามที่โจทก์ขอ แต่ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8
กำหนดค่าขาดประโยชน์ในอัตราเดือนละ 2,500 บาท นั้นต่ำเกินไป เห็นสมควรกำหนดให้อัตรา
เดือนละ 3,500 บาท ส่วนที่โจทก์ฎีกาขอให้จำเลยที่ 1 ชดใช้ค่าขาดประโยชน์ตลอดไปจนกว่า
จำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนนั้น เห็นว่า หากศาลกำหนดให้ตามที่โจทก์ขอ ค่าเสียหายส่วน
นี้ก็จะมากขึ้นกว่าราคาเช่าซื้อไปมาก และยังเป็นช่องทางให้โจทก์เลือกที่จะไม่เร่งรัดดำเนินการ
บังคับคดีภายในระยะเวลาอันสมควร เพราะโจทก์มีสิทธิได้รับค่าขาดประโยชน์ตลอดจนกว่าจะ
ได้รับรถคืน ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดระยะเวลาจำกัดไว้ไม่เกิน 6 เดือน นับถัดจากวันฟ้อง
เป็นการกำหนดค่าเสียหายที่เหมาะสมแล้วเช่นกัน ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังขึ้นบางส่วน สำหรับที่
โจทก์ฎีกาขอให้ศาลกำหนดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของราคาใช้แทนรถยนต์ที่เช่าซื้อและค่า
ขาดประโยชน์ก่อนฟ้องนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จนั้น เห็นว่า ตามข้อกำหนดและเงื่อนไข
การเช่าซื้อรถยนต์/รถจักรยานยนต์ ข้อ 14 กำหนดว่า "กรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ

ตามกำหนด ผู้เช่าซื้อตกลงชำระเบี้ยปรับของค่าเช่าซื้อที่ผิดนัดนับแต่วันถึงกำหนดชำระค่าเช่าซื้อแต่ละงวดจนถึงวันชำระครบถ้วน นอกจากนี้หากธนาคารได้รับความเสียหายใด ๆ เนื่องจากผู้เช่าซื้อไม่ปฏิบัติตามสัญญา ผู้เช่าซื้อตกลงชดเชยค่าเสียหายให้ธนาคารเท่าที่จ่ายไปจริง เพื่อดังกล่าวตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร...เบี้ยปรับตามที่ระบุไว้ในสัญญานี้ ผู้เช่าซื้อตกลงชำระให้แก่ธนาคารในอัตราเท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง บวกด้วยอัตราร้อยละ 3 (สาม) ต่อปี แต่ทั้งนี้ไม่เกินอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี และเบี้ยปรับดังกล่าวธนาคารจะเรียกให้ผู้เช่าซื้อชำระทันที หรือรวมเรียกเก็บเมื่อผู้เช่าซื้อชำระค่าเช่าซื้องวดสุดท้ายก็ได้..." อันเป็นการกำหนดเบี้ยปรับในกรณีที่จำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อล่าช้าหรือจำเลยที่ 1 ไม่ปฏิบัติตามสัญญาเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ซึ่งหากสูงเกินส่วนศาลมีอำนาจลดลงเป็นจำนวนพอสมควรได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 383 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดดอกเบี้ยของค่าขาดประโยชน์เบี้ยปรับเท่ากับอัตราดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) ประกอบมาตรา 7 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) นั้นเหมาะสมแล้ว และที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าแทน 148,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา ซึ่งเป็นเวลาอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกะประมาณราคานั้นได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 225 ขอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาประการต่อไปว่า จำเลยที่ 2 ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบต่อโจทก์หรือไม่ เพียงใด โจทก์ฎีกาว่า จำเลยที่ 1 มีสินเชื่อกับโจทก์อยู่ในรูปแบบสินเชื่อเช่าซื้อ ซึ่งมีวงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาท อันอยู่ในนิยามของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามคำนิยามของมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ.2563 และ ตามพระราชกำหนดดังกล่าว มาตรา 15 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินชะลอการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ประกอบการวิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินแต่ละแห่งไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาทหรือลูกหนี้อื่น ซึ่งคำว่าลูกหนี้อื่นพระราชกำหนดไม่มีคำนิยามไว้โดยเฉพาะจึงต้องถือตามความหมายทั่วไป จำเลยที่ 1 จึงเป็นลูกหนี้อื่นตามความหมายของพระราชกำหนดนี้ด้วย การที่โจทก์มีมาตรการพักชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 จึงไม่อาจถือว่าโจทก์ผ่อนเวลาการชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 เห็นว่าพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ตามเอกสารในสำนวนอันดับ 9 แผ่นที่ 25 ด้านหลังถึงแผ่นที่ 28 มีเหตุผลในการประกาศใช้ คือเพื่อให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจซึ่งเป็นภาคธุรกิจที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจ โดยการให้สินเชื่อเพิ่มเติมเพื่อเสริมสภาพคล่อง รวมถึงการชะลอการชำระหนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ประกอบการวิสาหกิจที่คาดว่าจะลดลงอย่างรุนแรงจากผลกระทบของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยจะเห็นได้ว่าตามมาตรา 4 ของพระราชกำหนดบัญญัติว่า เพื่อบรรเทาผลกระทบอันเกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือจากมาตรการที่รัฐกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติอันเป็นการระงับ ยับยั้ง และแก้ไขปัญหอันเกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสดังกล่าว ให้ดำเนินการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดนี้ ดังนั้นพระราชกำหนดนี้จึงบัญญัติขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจเป็นสำคัญ ทั้งนี้ มาตรา 3 ใน

พระราชกำหนดได้ให้ความหมายของคำว่า "ผู้ประกอบการวิสาหกิจ" หมายความว่า ผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคำว่า "วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" หมายความว่า วิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินแต่ละแห่งไม่เกินห้าร้อยล้านบาทและไม่ใช่ส่วนหนึ่งของกลุ่มธุรกิจที่มีลักษณะตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด นอกจากนี้ พระราชกำหนดดังกล่าวในหมวด 2 การชะลอการชำระหนี้ มาตรา 15 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินชะลอการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ประกอบวิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อแต่ละแห่งไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาทหรือลูกหนี้อื่นได้ และวรรคสองบัญญัติว่า การชะลอการชำระหนี้มิให้ถือว่าเจ้าหนี้ผ่อนเวลาให้ชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏเพียงว่า จำเลยที่ 1 เป็นบุคคลธรรมดาที่เข้าซื้อรถยนต์ไปจากโจทก์โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้าประกันเท่านั้น ไม่ปรากฏจากทางนำสืบของโจทก์ว่าจำเลยที่ 1 อยู่ในฐานะเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามความหมายที่กำหนดในพระราชกำหนดแต่อย่างใด และแม้คำว่า "ลูกหนี้อื่น" ตามมาตรา 15 วรรคแรกตอนท้าย ไม่ได้ระบุว่าเป็นลูกหนี้ประเภทใด แต่เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลของการประกาศใช้พระราชกำหนดฯ ประกอบกับมาตรการชะลอการชำระหนี้ตามมาตรา 15 วรรคแรกที่ระบุให้ใช้สำหรับลูกหนี้ที่เป็นผู้ประกอบวิสาหกิจที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินแต่ละแห่งไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาทแล้ว คำว่า "ลูกหนี้อื่น" มีอาจแปลได้ว่ามีความรวมถึงลูกหนี้เข้าซื้อซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาทั่วไปเช่นจำเลยที่ 1 ดังโจทก์ฎีกา นอกจากนี้ตามวรรคท้ายของมาตรา 15 ได้บัญญัติว่า หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชะลอการชำระหนี้ ระยะเวลาการชะลอการชำระหนี้และวิธีการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยที่ชะลอไว้ให้เป็นไปตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด แต่ทางนำสืบของโจทก์ไม่ปรากฏว่าธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการชะลอการชำระหนี้ ระยะเวลาการชะลอการชำระหนี้ และวิธีการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยที่ชะลอไว้สำหรับลูกหนี้อื่นแต่ประการใด กรณีจึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดฉบับดังกล่าวมาใช้บังคับแก่จำเลยที่ 1 ได้ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ยอมขยายระยะเวลาชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 อันเป็นการผ่อนเวลาชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 700 วรรคหนึ่ง โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ค้าประกันตกลงด้วยในการผ่อนเวลาดังกล่าวที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่า จำเลยที่ 2 จึงหลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามบทบัญญัติดังกล่าวชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น เนื่องจากคดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยทั้งสองชำระค่าเสียหายรวม 279,344.52 บาท ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าเสียหายให้แก่โจทก์รวม 168,000 บาท โจทก์ฎีกาขอให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบชำระค่าเสียหาย 271,772.01 บาท คดีจึงมีทุนทรัพย์ในชั้นฎีกา 103,772.01 บาท ซึ่งโจทก์ต้องชำระค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาตามจำนวนทุนทรัพย์และค่าขึ้นศาลอนาคตรวม 2,175 บาท แต่โจทก์ชำระค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์รวมค่าขึ้นศาลอนาคต 5,535 บาท เกินมา 3,360 บาท จึงต้องคืนค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาส่วนที่เกินให้แก่โจทก์ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าขาดประโยชน์ 28,000 บาท และค่าขาดประโยชน์เดือนละ 3,500 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะส่งมอบรถคืนหรือใช้ราคาแทน แต่ไม่เกิน 6 เดือน นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 และคืนค่าขึ้นศาลชั้นฎีกา 3,360 บาท แก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกานอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ

องค์คณะ

อาทิตย์ ออกเวหา · ชาญณรงค์ ปราณจิตร · ชาตรี หาญไพโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/5732/2567>